

*Дейчаківська О. В.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології
Львівського національного університету імені Івана Франка*

ПРЕДИКАТИВНІ ПРИКМЕТНИКИ ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ПОХВАЛИ

Анотація. У статті розглянуто особливості вираження мовленнєвого акту похвали за допомогою предикативних прикметників – компонентів структури Vcop+Adj. Проаналізовано існуючі класифікації, відповідно до яких похвала може трактуватися як бехабітив, як ритуальний мовленнєвий акт, як один із актів схвалення – поряд із компліментом та лестощами – та як експресивний мовленнєвий акт. Визначено ряд диференційних ознак похвали, які відмежовують її від інших актів схвалення, а саме: обов'язковий експліцитний характер похвали, високий рівень компетентності адресанта та безпосередній адресний характер цього мовленнєвого акту. З'ясовано, що найчастіше стимулом для похвали є моральні та інтелектуальні характеристики співрозмовника, вміння та вчинки адресата або ж відсутньої при розмові людини, а також зовнішність та поведінка відсутньої людини. Підкреслено, що, на відміну від інших позитивно-оцінювальних актів, адресат і об'єкт похвали не завжди збігаються. Похвала здебільшого висловлюється людиною вищою за статусом. У випадку висловлення похвали комунікантом рівним за статусом, адресат зазвичай також схвально висловлюється у відповідь, що призводить до стирання межі між похвалою та компліментом. У випадку самопохвали мовець позитивно оцінює сам себе. При цьому похвала трактується як оцінювальний рефлексив. При цьому людині необов'язково називати себе. Часто адресант називає успішні справи, перелічує високопоставлених осіб з якими доводилося зустрічатися. Виокремлено і четвертий тип похвали, коли вона може бути спрямована на присутнього в інтерактивному просторі адресата, котрий, однак не є учасником інтеракції. В таких випадках йдеться про похвалу на адресу цілого міста, нації чи жителів певного краю.

Щодо предикативних прикметників, які вживаються для вираження похвали, то привертає увагу те, що на відміну від високочастотних, певною мірою універсальних прикметників “kind”, “nice”, “young”, які вживаються для вираження компліменту, у випадку похвали натрапляємо на багатоскладові прикметники з негерманськими конститuentами. Такі прикметники підвищують вартість похвали, свідчать про особливу увагу з боку мовця та унікальність досягнень адресата.

Коли мова йде про похвалу в складі діалогу, то відповідь на похвалу може бути різною: можливою є схвальне сприйняття похвали, її мінімізація або ж цілковите відхилення.

Похвала має поліінтенційний характер. Поряд із бажанням підбадьорити адресата і зберегти його “обличчя”, інтенцією похвали може бути бажання захистити об'єкт похвали від можливих негативних висловлювань співрозмовника у випадку, коли він не збігається із адресатом.

На синтаксичному рівні для підсилення експресивності похвали поряд із предикативними прикметниками

вживаються інтенсифікатори: прислівники та частки. За позицією в дискурсі мовленнєвий акт характеризується як ініціальний, оскільки відкриває комунікацію і стимулює продовження дискурсу.

Ключові слова: мовленнєвий акт, експресив, похвала, диференційні ознаки, адресант, адресат.

Постановка проблеми. Похвалу визначаємо як експресивний мовленнєвий акт позитивної оцінки, суть якої полягає в особливому схваленні співрозмовника щодо його вчинків та здобутків, які зазвичай виходять за рамки загально усталених. При цьому метою похвали є одержання виключно позитивної реакції з боку адресата. У випадку похвали оцінюють заслуги, досягнення та зусилля, докладені адресатом у минулому, тобто похвала є близькою до очікуваного результату.

Прагматична суть похвали проявляється в усвідомленні адресатом своєї ваги у суспільстві, вагомості своїх здобутків [1, с. 183].

Визначення досліджуваного МА як позитивно-оцінювального вже само по собі включає аналіз функціонування предикативних прикметників оцінки як мовних засобів вираження похвали поряд з іменниками та дієсловами.

Аналіз останніх досліджень. Існуючі типології оцінювальних мовленнєвих актів (В. Цилліг [2]; К. Адамчик [3]) розміщують похвалу у верхній частині шкали оцінювальних актів, у порівнянні з іншими мовленнєвими актами оцінки, що можуть зустрічатися у щоденних ритуалах [4, с. 97].

Відповідно ж до інших класифікацій, варто згадати таксономію Джона Остіна [5], який відносив похвалу до бехабітивів – мовленнєвих “актів суспільної поведінки, що виражають реакцію на вчинки людини”, тоді як Ю. Апресян [6] та Н. Формановська [7] розглядають похвалу як один із мовних актів схвалення. На відміну від таких мовленнєвих актів схвалення як комплімент та лестощі, похвала, на думку Б. Фрейзера, реалізується, насамперед, із метою висловлення позитивної оцінки, що дозволяє віднести її до оцінювальних мовленнєвих актів [8, с. 190]. Втім, аналіз похвали в рамках експресивів – відповідно до класифікації Дж. Серля – видається цілком виправданим, оскільки експресиви виражають почуття і стосунки між людьми [9].

Мета статті – вивчення прагматичних особливостей предикативних прикметників як компонентів структури Vcop+Adj. Аналізована структура найчастіше функціонує для вираження експресивів. Зазвичай це мовленнєві акти вибачення, вдячності, висловлення компліменту, похвали, схвалення. Висока частотність саме цих мовленнєвих актів засвідчує, що нині в центрі уваги перебувають ті мовленнєві дії, які слугують повідомлен-

ням про психологічний стан мовця, його вміння висловлювати свої почуття і в такий спосіб впливати на емоційний стан адресата. Окрім дієслів, які виражають ці мовленнєві акти, до засобів вираження належать і предикативні прикметники, прагматичним особливостям яких не приділялося належної уваги.

Виклад основного матеріалу. Не зважаючи на те, що зарубіжні вчені не виділяють похвалу як окремих мовленнєвих актів, трактуючи будь-яке схвальне висловлювання як комплімент, все ж можна вказати на ряд ознак, характерних для власне похвали. На думку Н. Трофімової до визначальних рис похвали належать: а) експліцитність; б) обов'язкова кваліфікативна компетентність адресанта; в) індивідуальний статус похвали [1, с. 183–185].

Експліцитність похвали виключає її симуляцію. Ступінь схвалення може бути різним, однак похвала завжди є щирою. У випадку похвали не може йтися про невпевненість з боку адресанта. Все ж варто зазначити, що залежно від конкретної ситуації, можна спостерігати багато модифікацій похвали, тобто похвала може виражати як найвищий ступінь захоплення, так і бути поблажливою, а навіть й іронічною. Саме таку похвалу – сповнену іронії й демонструє нищенаведений приклад:

– *I know you were wonderfully tactful about it. You almost persuaded me that I was doing you a service when you paid my debts* [10, с. 145].

Однак при цьому адресант відкрито, не приховано висловлює своє захоплення, а також і гірку іронію, тобто похвала є однозначно експліцитною.

Для того, щоб похвалити, адресант повинен володіти високим ступенем компетентності. Саме його авторитет дозволяє дати відповідну оцінку, виділити співрозмовника з-поміж багатьох інших. На думку деяких дослідників саме в цьому водночас полягає і певна “підступність” похвали, оскільки в таких випадках може мати місце маніпулювання адресатом і його певне узалежнення від одержаної похвали та її автора, тоді як адресант не бере на себе жодних “зобов'язань” [11, с. 155].

– *You've already proved you're telepathic* [12, с. 192].

Розмова поліцейського, який веде розслідування, з дівчиною, в ході якої її відповіді випереджають його запитання, дають йому право назвати її телепатом. І хоча це могло бути сказано частково як жарг, проте, як свідчать подальші події, продовжуючи розмову, дівчина наче підтверджує дану їй характеристику і, частково за власним бажанням, а частково за наполяганням співрозмовника, моделює подальший гіпотетичний розвиток подій, певною мірою спонукувана і похвалою, висловленою на її адресу.

Похвала завжди має конкретну адресатну спрямованість. Лише в такому випадку може відбутися диференціація між потенційною кількістю адресатів і конкретною особистістю. Саме конкретна спрямованість похвали, її індивідуальний характер створюють атмосферу інтимності між адресантом і адресатом. Слухач відчуває себе виділеним із натовпу і піднесеним над ним авторитетною похвалою.

– *You've been always divine* [10, с. 166].

Коли мова йде про відмежування похвали від інших позитивних оцінювальних актів, то слід зазначити, що будь-яка схвальна оцінка в жодному випадку не може сприйматися як експліцитна похвала. У випадку мовленнєвого акту похвали на перший план виходять непересічні успіхи і незаперечний

статус адресата. Водночас саме завдяки авторитету мовця слухач є виділеним з-поміж цілого ряду інших людей, що, своєю чергою, засвідчує необхідність існування певного “масштабу” адресанта, який дозволяє йому вдаватися до похвали.

Через те, що у випадку похвали оцінюються минулі вчинки адресата, важливим є момент каузальності, тобто причина, привід, те що слугує підставою для похвали.

Такими каузаторами можуть бути:

а) індивідуальні якості людини в поєднанні з уміннями та вчинками;

– *My wife knows a few of your piano pieces by heart.*

“...” *She must be good.*

“...” *She was brilliant. Goldsmith's, then the Guildhall. A fabulous career ahead of her* [13, с. 13–14].

Розмову з відомим композитором міністр закордонних справ починає словами про свою дружину, яка знає напам'ять кілька фортепіанних творів співрозмовника. Саме тому, що схвальні слова слугують підставою для початку розмови – раніше комуніканти не були особисто знайомими – позитивна оцінка з боку високопосадовця на першому етапі розмови трактується як комплімент на адресу композитора. Співрозмовник не відхиляє слова, сказані адресантом і у відповідь висловлює комплімент дружині міністра, виражений прикметником **good**.

Після цього міністр переходить до похвали на адресу своєї дружини. Він повідомляє присутнім, що вона навчалася в Гілголдській школі музики та театру, а пізніше – Голдсмітському коледжі, основними напрямками якого є суспільні та гуманітарні науки. Перелічуючи заклади, де навчалася дружина, її чоловік таким чином підкреслює, що вона має ґрунтовну музичну освіту. Цей короткий екскурс міністр закінчує словами про те, що дружина була блискучою студенткою і її, скоріш за все, чекала дуже успішна кар'єра. Похвала в даному прикладі виражена прикметниками **brilliant** та **fabulous**. Останній вжито у функції означення, проте при розгортанні словосполучення у речення : *a fabulous career ahead of her* > *There was a fabulous career ahead of her* прикметник виступав би означенням до іменника у функції предикатива. При цьому відсутність прикметника змінювала би суть висловлювання. *There was a fabulous career ahead of her*. * *There was a career ahead of her*.

б) бажання адресата належно виконувати свою роботу, постійно вдосконалювати своє вміння;

– *I'm very glad to be able to practice my English with you, although it is not as good as it was, I'm afraid.*

– *Your English is excellent, I said. Where did you learn it, if you don't mind my asking?* [14, с. 639].

Людина, яка вивчала англійську мову в країні, де нею розмовляють, зараз не має можливості часто послуговуватись нею, а тому рада кожному відвідувачеві, який володіє цією мовою, оскільки це одна з можливостей не втратити одержані знання.

в) високі моральні якості адресата;

– *He looked very-well bred, which indeed he was, and he had exquisite manners* [10, с. 68].

г) уміння і кмітливість співрозмовника;

– *All I am saying is – you're smart. And grownups like you.*

– “What?” I said doubtfully.

– “Sure”, said Andy in his wan, irritating voice. “You remember names, do the eye-contact stuff, shake hands when you're supposed to. At school they all tie themselves in knots for you” [15, с. 162].

Похвала здебільшого спрямована від людини вищої за статусом чи старшої за віком до молодшої чи нижчої за статусом.

Власник антикварного магазину, до якого вперше заходить підліток, впізнає хлопчика за газетними публікаціями, в яких йшлося про те, що він не побоявся захистити свого товариша від старших за віком хлопців, які допікали їм у школі. Проте хлопчина аж ніяк не розцінює свою поведінку як щось незвичайне. Скоріш за все – навпаки. На його думку те, що він зробив, цілком відповідало тій ситуації, у якій він опинився. У відповідь на це його співрозмовник лише сміється і пробує переконати хлопчину, що він не повинен бути таким сором'язливим.

– *Such modesty! You shouldn't be embarrassed* [15, с. 138].

Таким чином адресант висловлює свій емоційний стан, який полягає у визнанні дій об'єкта похвали позитивними.

Похвала може траплятися і між людьми рівними за статусом. Проте в таких випадках у відповідь на слова адресанта, слухач одразу ж схвально відгукується про свого співрозмовника. Оскільки похвала на рівних не має надто сильно вираженого емоційного характеру і за нею слідує, зазвичай, трохи слабша за своєю інтенсивністю похвала з боку адресата, то в таких випадках межа між компліментом і похвалою певною мірою стирається.

Так, після гри в сквош, яка загалом була успішною, проте не позбавлено певних суперечливих моментів, з боку одного з гравців звучить похвала на адресу партнера:

– *You were bloody good. I'm sorry about the dispute.*

Його партнер, який водночас є і його колегою по роботі, відразу ж відгукується:

– *... It could've been anyone's game. One of our best* [16, с. 118].

В літературі ми часто натрапляємо і на приклади самопохвали. Є. Вольф називає похвалу оцінювальним рефлексивом [17]. Мовець позитивно оцінює сам себе. При цьому зовсім не обов'язково себе називати. Часто людина називає успішні справи, перелічує високопоставлених осіб, з якими доводилося зустрічатися.

Звертаючись до міністра зовнішніх справ, його запитують, чи він все ще є прихильником смертної кари, як він це декларував раніше.

– *I was wondering whether you are still in favor of hanging.*

– *Most people are aware of my own position on that. Meanwhile I'm happy to accept the view of Parliament and the collective responsibility of the cabinet* [13, с. 15].

Унікаючи прямої відповіді, яка могла би одержати негативну реакцію слухачів, міністр натомість підкреслює, що він підтримує як позицію парламенту, так і, безперечно, бере на себе ту відповідальність, яка лягає на плечі всього уряду.

Самопохвала може стосуватися й важливості справи чи події до якої причетний мовець, адресант.

– *And you will honor us with a lecture tomorrow? That is splendid* [14, с. 416].

Деякі дослідники виокремлюють і четвертий тип похвали, коли вона спрямована на присутнього в інтерактивному просторі адресата, котрий, однак не є учасником інтеракції. В такому випадку похвала може бути висловлена на адресу цілого міста, нації чи жителів певного краю [18, с. 55].

– *Tell me about Rome.*

– *Gorgeous. "... Eternal city. Lots of art. Churches every which way* [19, с. 130].

Похвала як і комплімент є **поліінтенційною**. Поряд із бажанням заспокоїти і підбадьорити адресата, зберегти його "обличчя", інтенцією похвали може бути бажання захистити об'єкт похвали – у випадку, коли він не збігається з адресатом, від можливих негативних висловлювань із боку співрозмовника. Так, дружина лицаря, який закохався у принцесу іншого королівства, намагається пояснити його вчинки тим, що всі, в тому числі і її чоловік, вважали, що вона померла.

– *My dear, said the lady. He's been quite inconsolable.... He thinks you're dead, he's been mad with grief... He was so unhappy* [12, с. 154].

Дружина стверджує, що її чоловік є невтішним, він збожеволів з горя. Для характеристики об'єкта похвали вживаються прикметники **inconsolable, mad with grief, unhappy**.

У випадку, коли похвала спрямована на третю особу, а не на співрозмовника, адресант намагається зробити приємне співрозмовнику. Мовець намагається викликати позитивну емоційну реакцію слухача. У таких випадках зазвичай йдеться про близьку адресатові людину.

– *It's remarkable how good he is at anything he tries. He can grow flowers, repair clocks like a jeweler, add tremendous sums in his head. Even if it's something as simple as bandaging a cut finger he manages to do a better job of it* [19, с. 240].

Професор, який вечеряє зі своїм студентом, висловлює похвалу на адресу його одногрупника. Власне той факт, що особа, яка хоча й не є присутньою при розмові, є добре знайома співрозмовникам, слугує підставою для розлогої похвали з боку викладача.

Коли мова йде про мовленнєвий акт похвали у складі діалогу то, як зазначає Н. Трофімова [1, с. 198–200], відповідь на похвалу може бути різною:

а) адресат може сприйняти похвалу на свою адресу як щось належне:

– *You're just as smart as I thought you were. I knew you'd figure it out, sooner or later, that's what I've told the others all along* [19, с. 163];

б) можливою є мінімізація значення похвали:

– *You're absolutely right about Garmony. "... I mean, you're absolutely right about not giving him too much space".*

– *"..." It's all right, Frank. I'd rather hear opposing views at conference. That's the whole point of it* [13, с. 39].

У відповідь на схвальні слова свого молодшого колеги про те, що газета не повинна надавати надто "багато місця" міністру зовнішніх справ, думка про якого в суспільстві не є однозначною, головний редактор спокійно запевнює співробітника, що все гаразд і він очікує цих слів не в приватній розмові, а на конференції.

в) натрапляємо і на цілковите неприйняття похвали. Однією з причин може бути неприйняття мовця як авторитетної людини.

– *"What a pleasure to meet you". "... "And you will honor us with a lecture tomorrow? That is splendid", he said. Then he paused for a second. But my English is not so good. Would you prefer we speak in French? German?*

– *"Your English is far better than my French or German, I'm sure", I responded promptly* [14, с. 416–417].

Один з професорів університету в Центральній Європі вітає свого американського колегу, якого запрошено на конференцію, зазначаючи при цьому, що вже те, що американський

професор виголосить промову є знаменною подією. Однак при цьому відразу ж пропонує йому перейти на розмову французькою чи німецькою мовами, пояснюючи це тим, що погано володіє англійською. Проте його американський колега, який ледве чи в достатній мірі володіє мовами, запропонованими для розмови, відразу ж відкидає удавану скромність свого співрозмовника, професора Гези, запевнюючи його, що англійська мова, якою він розмовляє є набагато кращою від потенційних знань американців німецької чи французької мов. При цьому слова про значення свого виступу він залишає без уваги.

Вдаване нерозуміння похвали спостерігаємо і в наступному епізоді.

– *My dear it was grand. You were simply wonderful. Gosh, what a performance.*

– *Did you like it? Avice was good, wasn't she?*

– *No, rotten.*

– *My dear, what do you mean? I thought she was charming.*

– *You simply wiped the floor with her. She didn't even look pretty in the second act. – Avice's career!* [10, с. 200].

Джулія, талановита й досвідчена актриса, здатна імпровізувати та вносити у гру своє трактування ролі, дала науку молодій колезі, котра могла похвалитися лише привабливою зовнішністю. Недосвідчена акторка була покарана настільки, що під загрозою опинилася її кар'єра. Після вистави стало зрозуміло, що дуже сумнівною залишалася її можливість і далі грати на сцені, оскільки навряд чи хтось погодився б підписати з нею контракт.

Саме тому актриса, на чию долю випав успіх, не поспішає приймати похвалу від чоловіка, в якого колись була закохана. Вона прекрасно розуміє, що це похвала її акторській майстерності, щодо якої ані вона, ані хто б то не був, ніколи не мали сумніву. Крім того, вона дуже добре пам'ятає, що саме на молодість своєї юної партнерки цей чоловік у свій час проміняв її. Ось чому, похвалу на свою адресу Джулія удавано сприймає як похвалу на адресу суперниці.

Похвала, як оцінювальний акт може бути градуїрована. Оскільки наше дослідження присвячене вивченню предикативних прикметників, то вже сам ступінь їх інтенсивності виражає рівень позитивної оцінки, який є набагато сильнішим, ніж у випадку компліменту, де найчастотнішими є прикметники *nice, kind, young*. У випадку похвали ми натрапляємо на прикметники *allusive, erudite, excellent, brilliant, perfect, telepathic, tactful, gorgeous, grand, inconsolable, wonderful*. Емоційна насиченість прикметників говорить про аж ніяк не нейтральне ставлення до адресата і засвідчує, що йдеться не про комплімент, а про похвалу на адресу слухача.

Варто зазначити, що на підтвердження інтенсивності як невід'ємного компонента похвали поряд зі словами *so, very*, а також прислівниками *always, never, ever*, на які натрапляємо і у випадку компліменту, дослідники подають і перелік прислівників, які виступають інтенсифікаторами прикметників у функції предикатива саме коли йдеться про похвалу.

До прислівників інтенсифікаторів предикативних прикметників МА похвали К. Пархоменко і М. Шевченко відносять прислівники *absolutely, extremely, frightfully, heartbreakingly, highly, pretty, perfectly, quite, totally* [18].

Як окрему групу ці ж дослідники виділяють слова *amazingly, beautifully, discreetly, perfectly, nicely, incredibly, exactly well, wonderfully*, трактуючи їх не як інтенсифікатори, а як оцінювальні слова.

Висновки. Аналіз похвали, виражений моделлю Vop + Adj, засвідчує її належність до класу експресивів – мовленнєвих актів спрямованих на зміну психологічного стану адресата. Об'єктами похвали є моральні та інтелектуальні якості, вміння та вчинки співрозмовника або відсутньої у процесі розмови людини, а також зовнішність чи манери відсутньої людини. Те, що присутність у комунікативному просторі того, на кого напрямлена похвала є не обов'язковим, на відміну від інших мовленнєвих актів схвалення, розглядається як одна із диференційних ознак похвали.

До найчастотніших прикметників, які є мовним вираженням похвали належать прикметники *smart, happy, splendid, wonderful, excellent, gorgeous*.

Аналіз стилістичних засобів у складі яких є предикативні прикметники, зокрема метафори, як мовного вираження похвали, може слугувати предметом подальших досліджень.

Література:

1. Трофимова Н. А. Экспрессивные речевые акты. Семантический, прагматический, грамматический анализ : монография. Санкт-Петербург : Изд-во ВВМ, 2008. 376 с.
2. Zillig W. Bewerten. Sprechakttypen der bewertenden Rede. Tübingen : Niemeyer, 1982. 317 s.
3. Adamzik K. Sprachliches Handeln und sozialer Kontakt. Zur Integration der Kategorie "Beziehungsaspekt in eine sprechakttheoretische Beschreibung des Deutschen". Tübingen, 1984. 365 s.
4. Goffman E. Das Individuum im öffentlichen Austausch. Frankfurt a.M. : Suhrkamp, 1974. 512 s.
5. Austin J. L. How to do things with Words. Oxford : OUP, 1973. 329 p.
6. Апресян Ю. Интегральное описание языка и система лексикографии. М. : Школа "Языки русской культуры", 1995. Т. 2. 768 с.
7. Формановская Н. Речевой этикет и культура общения. М. : ИКАР, 1988. 230 с.
8. Fraser B. Hedged Performatives. *Syntax semantics*. Vol. 3. Speech Acts. Ed. by P. Cole and J. L. Morgan, 1975. P. 187–210.
9. Searle J. Expression and meaning. Cambridge : CUP, 1979. 187 p.
10. Maughan S. Theatre. Moscow : Vyssaja Skola, 1985. 223 p.
11. Paris R. Stachel und Speer. Machtstudien. Frankfurt a. M. : Suhrkamp Verlag, 1998. 225 s.
12. Fowles J. The Ebony Tower. Eliduc. The Enigma. Moscow : Progress Publishers, 1980. 246 p.
13. McEwan I. Amsterdam. London : Vintage Books, 1999. 179 p.
14. Kostova E. The Historian. Little Brown and Hachette Book Group, 2005. 909 p.
15. Tartt D. The Goldfinch. NY : Back Bay Books / Little, Brown and Company, 2013. 771 p.
16. McEwan I. Saturday. New York : Anchor Books, 2005. 289 p.
17. Вольф Е. Функциональная семантика оценки. М. : USSR, 2006 (1985). 228 с.
18. Пархоменко К., Шевченко М. Функционально-семантический анализ похвалы как мовленнєвого акту на матеріалі творів С. Кінселлі, Т. Парсона та Дж. Тролоп. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. 2014. Вип. 3. С. 52–59.
19. Tartt D. The Secret Story. New York : Vintage Books. 1992, 359 p.

Deychakivska O. Predicative Adjectives as a Means of Expressing Praise

Summary. The article deals with the predicative adjectives within the structure Vcop + Adj as a means of expressing speech act of praise. The existing classifications according to which praise is classified as a behavior, a ritual speech act, as one of the acts of approval, along with the compliment and flattery, as well as as an expressive speech act have

been analyzed. The number of differentiating features of praise that enable to make difference between the speech act of praise and other acts of approval have been proved, namely: exclusively explicit character of praise, high level of competence of the addresser and individual character of praise. Praise is most often expressed to admit moral and intellectual characteristics of the addressee, their skills and behavior, also to encourage the addressee and the third person that is absent during the conversation. The emphasis has been put on the fact that unlike of other speech acts of approval in case of praise the addressee and the object of praise do not always coincide. Praise as a rule comes from the person with a higher status. If the status of the communicants is equal, addressee usually also expresses the approval which can eliminate the borderline between the speech acts of compliment and praise. In case of self-praise the addressers express appraisal concerning themselves. Such examples are defined as evaluative reflexive acts, when the speakers not necessarily give their names. Instead of that the successful business dealings with the participation of the addresser are mentioned, names of officials and other public figures with whom the addresser has met are enumerated. There has also been singled out the fourth type of praise when this speech act is aimed at the addressee who is present in the interactive speech extension yet absent in the exact interactive speech

situation. In such cases praise is may be aimed at the whole city, nation or people of a certain part of the world.

Predicative adjectives used to express praise do not belong to highly frequentative words like “nice”, “kind”, “young” characteristic of compliments. They are many syllable words with non- Germanic constituents. Adjectives of that kind enhance the value of praise, serve as a proof of the special attention on the side of the speaker and the unique character of the addressee’s achievements.

Praise expressed in the dialogue may be considered as the one that is deserved but its value can be also minimized by the listener. There may be cases when the addressee refuses to accept the praise if it is expressed by the person whose status is lower.

Praise is of a polyintentional character. It is used not only to save the positive “face” of the addressee but to protect the third person, from the possible negative appraisal.

On the syntactic level to enhance the expressiveness of praise predicative adjectives are used with different intensifiers: particles and adverbs. As to its position in the discourse, speech act of praise is characterized as the initiative one, as it starts the communication and provides a stimulus for the further development of the discourse.

Key words: speech act, expressive, praise, differentiating features, addresser, addressee.